ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการอุทธรณ์และ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการอุทธรณ์และ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการตามข้อ ๘๖ ของระเบียบ คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการบริหารงานบุคคล

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง ประกาศ และมติคณะกรรมการ การเลือกตั้งซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

> หมวด ๑ การอุทธรณ์

ข้อ ๕ พนักงานผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย การบริหารงานบุคคล ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือ ถือว่าทราบคำสั่ง อุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวมิให้รับไว้พิจารณา การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นอย่างหนึ่ง อย่างใดดังต่อไปนี้ ผู้อุทธรณ์จะมอบหมายให้บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะทำการอุทธรณ์แทนได้

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถอุทธรณ์ด้วยตนเองได้
- (๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด
- (๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร

กรณีที่ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จ ตกทอดของผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์แทนได้

การมอบหมายตามระเบียบนี้ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบและผู้รับมอบ ถ้าผู้มอบ ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือ หรือแกงได โดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองอย่างน้อย สองคน และให้มีหลักฐานแสดงตัวผู้ได้รับมอบหมายด้วย

ในกรณีที่มีทายาทหลายคนก็ดี ทายาทเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถก็ดี หากทายาทเหล่านั้นประสงค์จะอุทธรณ์แทน ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยความสามารถมาเทียบ เพื่อการใช้บังคับแล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในการอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์ทำหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือ ประทับตรา รับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝาก เป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือ อุทธรณ์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสาร หลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการเริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการ

- ข้อ ๗ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์
- (๒) คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์และวันที่รับทราบคำสั่ง
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ ว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร

- (๔) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (๕) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แสดงความประสงค์ไว้ใน หนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้น ต่อคณะกรรมการโดยตรง ภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

หมวด ๒ การพิจารณาคำอุทธรณ์และการวินิจฉัยอุทธรณ์

ส่วนที่ ๑ การพิจารณาคำอุทธรณ์

ข้อ ๘ คณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ตามระเบียบนี้ ก็ได้และเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาเป็นประการใด ให้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามข้อ ๑๖

ข้อ ๙ คณะอนุกรรมการมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ให้มีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ผู้อุทธรณ์ทราบ โดยให้ผู้อุทธรณ์ ลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ไว้หนึ่งฉบับ หรือจะส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้อุทธรณ์ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ให้ไว้ สำหรับติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแล้ว

ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการ ถ้าผู้นั้นมีกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ
- (๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

การคัดค้านอนุกรรมการ ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานอนุกรรมการ ภายในเจ็ดวันนับแต่ วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ โดยต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ใน คำคัดค้านด้วยว่า จะทำให้การพิจารณาคำอุทธรณ์ไม่ได้ความจริงและยุติธรรมอย่างไร ก่อนที่จะมี การพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคสาม อนุกรรมการผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณา คำอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาข้อเท็จจริง ที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งอนุกรรมการผู้นั้นทราบและมิให้ร่วมพิจารณา คำอุทธรณ์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้อนุกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณา คำอุทธรณ์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้ อนุกรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาคำอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ รับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันทราบคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษ ให้ผู้ถูกลงโทษทราบ กับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษแล้วให้ทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้น เป็นวันทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง และได้แจ้ง เป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของ ผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับเพื่อให้ ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษ ส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏ ในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้ รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้ทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๑๒ อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ และยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลาตามระเบียบนี้ หากเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ยัง ไม่ชัดเจนหรือยังมีการดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการอุทธรณ์และเป็นกรณีที่แก้ไขได้ ให้คณะอนุกรรมการสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขเพิ่มเติมภายในเจ็ดวัน หากไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ก็ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอคณะกรรมการเพื่อมีคำวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์ ไว้พิจารณา

ข้อ ๑๓ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็น หนังสือยื่นหรือส่งต่อคณะกรรมการ เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๔ ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริง ได้ตามความเหมาะสม ในการนี้ อาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญหรือพยานหลักฐานอื่น นอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีที่ปรากฏในคำอุทธรณ์ ตามที่เห็นสมควร

ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ถ้าต้องมีการให้ถ้อยคำของคู่กรณี พยาน หรือบุคคลใด ๆ ให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้ซักถาม และให้มีอำนาจออกคำสั่งเรียกคู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำตามที่เห็นสมควร

คำสั่งในการเรียกคู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำตามวรรคสอง จะกำหนดประเด็น ข้อเท็จจริงที่จะมาให้ถ้อยคำด้วยก็ได้

ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ ถ้าคณะอนุกรรมการเห็นสมควรที่จะต้องมีการสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้น ได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือให้ผู้สอบสวนเดิมสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนด ประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปให้ผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ในการสอบสวนเพิ่มเติม ถ้าคณะอนุกรรมการเห็นสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบ ไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ให้มีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไป เพื่อให้ หัวหน้าส่วนงานนั้นทำการสอบสวนแทนได้

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะอนุกรรมการได้ดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป โดยให้นำความในข้อ ๑๖ วรรคแรก มาบังคับใช้โดยอนุโลม และเมื่อผลการพิจารณาเป็นประการใด ให้รายงานผลการพิจารณาดังกล่าวต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยต่อไป

ส่วนที่ ๒ การวินิจฉัยอุทธรณ์

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานการพิจารณาคำอุทธรณ์ของคณะอนุกรรมการ ตามข้อ ๑๕ แล้ว ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และมีมติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระดับโทษเหมาะสมแล้ว ให้มีมติให้ยกอุทธรณ์
- (๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้ยกเลิกคำสั่ง และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

- (๓) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมายและผู้อุทธรณ์ควรได้รับโทษเบาลง หรือหนักขึ้น ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลงหรือหนักขึ้นก็ได้ แต่ถ้าเห็นว่า ผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะลดโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้ เว้นแต่กรณีกระทำผิดด้วยเหตุ ทุจริตไม่สามารถลดโทษต่ำกว่าไล่ออกได้
- (๔) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมาย และเห็นว่าการกระทำของ ผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดทางวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีมติ ให้ยกโทษ
- (๕) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใด ให้เลขาธิการสั่งหรือปฏิบัติ ให้เป็นไป ตามมตินั้น และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๗ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ วันที่ได้รับอุทธรณ์ กรณีคณะอนุกรรมการมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ดังกล่าวได้ ให้คณะอนุกรรมการมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว และรายงาน ขอขยายระยะเวลาพร้อมเหตุผลต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกิน หกสิบวัน และเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาคำอุทธรณ์แล้วเสร็จ ให้รายงานคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ เมื่อรวมระยะเวลาการพิจารณาคำอุทธรณ์ของคณะอนุกรรมการและการวินิจฉัย อุทธรณ์ของคณะกรรมการแล้วต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวัน

การนับระยะเวลาตามระเบียบนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับ วันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๑๘ ให้นำความในระเบียบนี้มาใช้บังคับกับลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ การใดอยู่ระหว่างการดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วย การบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการ ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือเป็นการดำเนินการตามระเบียบนี้

> ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ อิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง